

BLACKWELL, HENRY (1851 - 1928), Ilyfr-rwymwr, Ilyfr-werthwr, Ilyfryddwr, a bywgraffyddwr

Enw: Henry Blackwell

Dyddiad geni: 1851

Dyddiad marw: 1928

Priod: Jennie H. Blackwell (née Davies)

Rhiant: Arabella Blackwell (née Jones)

Rhiant: Richard Blackwell

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: Ilyfr-rwymwr, Ilyfr-werthwr, Ilyfryddwr, a bywgraffyddwr

Maes gweithgaredd: Diwydiant a Busnes; Hanes a Diwylliant; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu; Argraffu a Chyhoeddi; Ysgolheictod ac leithoedd

Awdur: William Llewelyn Davies

Ganwyd 2 Awst 1851, mab Richard Blackwell, Northop, ac Arabella (Jones), Rhosesmor, Sir y Fflint. Ceir enw Richard Blackwell yn rhwymo llyfrau yn 10 Chester Street, Lerpwl, a bernir mai yr un ydoedd a thad Henry Blackwell, a oedd yntau, yn 1873, yn dilyn yr unrhyw grefft yn 8 Haliburton Street, Toxteth Park, Lerpwl, a chanddo fusnes hefyd yn 25 South John Street. Bu Henry yn ysgol S. Paul, Lerpwl, am gyfnod.

Symudodd Henry Blackwell i Efrog Newydd ym mis Medi 1877; dywedir yn *Y Wasg* (Pittsburg), 21 Mai 1886, ei fod yn arolygu busnes rhwymo llyfrau yr adeg honno. Parhaodd i rwymo llyfrau a datblygu hefyd yn Ilyfrwerthwr ar raddfa eang, gan werthu llawer o lyfrau yn America ac ym Mhrydain. Casglai bob math o lyfrau, etc., ynglyn a Chymru ac â'r Cymry; yn ôl *Y Drych*, 22 Hydref 1891, yr oedd ganddo yr adeg honno dros ddwy fil o gyfrolau yn yr iaith Saesneg yn ymwnaed a Chymru. (Y mae amryw o'r rhain bellach yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru.) Cyhoeddodd catalogau o lyfrau a oedd ganddo ar werth amryw weithiau rhwng 1886 a 1908.

Ysgrifennodd llawer i newyddiaduron a chyfnodolion: i'r *Oswestry Advertiser* ('Catalogues of Welsh MSS.', Ionawr 1890; 'A collection of Welsh Travels,' Awst 1891); i'r *Old Welsh Chips*, 1888 ('Bibliography of local and county histories relating to Wales and Monmouth' a 'List of Bibles and Testaments in the Welsh Language published in the United States'); i *Bye-Gones, Red Dragon, Y Drych, The Druid, The Cambrian* (sef hwnnw a gyhoeddi yn Cincinnati, Ohio), ac i'r *Old Brecknock Chips*, 1886 ('Brecknockshire authors and books printed in Brecknockshire'). Arfaethai yn 1886 a thrachein yn 1889 ailygheoddi *A History of Wales* (London, 1869) gan **Jane Williams**. Yn Ionawr 1914 dechreuodd gyhoeddi *Cambrian Gleanings: a monthly Magazine on Welsh Matters for the Welsh People the World over, edited and published by Henry Blackwell, University Place, and Tenth Street*, gan gyhoeddi yn rhifyn Mai ' Printers of books in Welsh in the United States.'

Eithr erys y rhan fwyaf o'i waith bywgraffyddol heb ei gyhoeddi. Y mae y llawysgrifau hyn yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru: (a) 'A Dictionary of Welsh Biography' ([NLW MSS 9251-9277A](#)); (b) 'Cambrian National Bibliography' ([NLW MSS 4565D](#), [NLW MS 4566D](#), [NLW MS 4567D](#), [NLW MS 4568D](#), [NLW MS 4569D](#), [NLW MS 4570D](#)); (c) 'A Bibliography of Welsh Bibliography' ([NLW MS 6362A](#)); (ch) 'Rhestr o Ffugenwau Cymry' ([NLW MS 6361D](#)) - hwn yn cynnwys ffugenwau dros bedair mil o feirdd ac awduron eraill.

Gweithiodd yn ddygn gydag eisteddfodau a chymdeithasau Cymreig yn yr Unol Daleithiau ac ym Mhrydain. Enilloedd y wobr yn eisteddfod Efrog Newydd, 1886, am ei lyfryddiaeth, sef [NLW MS 9278A](#) yn awr, gwaith yr ychwanegodd ato o bryd i bryd ac a gyhoeddwyd gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru yn 1942 o dan y teitl *A Bibliography of Welsh Americana*.

Enw ei wraig oedd Jennie H. Davies. Cyhoeddwyd llun ohono yn *Troy Daily Times*, 21 Mawrth 1891. Bu farw 28 Ionawr 1928.

Awdur

Syr William Llewelyn Davies, (1887 - 1952)

Ffynonellau

Who's who in Wales, 1921

Cambrian Gleanings, 1914

Gore's directory for Liverpool and its environs, 1851, 1873, 1878

Archifau LIGC: [NLW MSS 4565D: Henry Blackwell: Index to bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4566D: Henry Blackwell: Bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4567D: Henry Blackwell: Bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4568D: Henry Blackwell: Bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4569D: Henry Blackwell: Bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4570D: Henry Blackwell: Bibliography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 4861D: Sir Thomas Marchant Williams's visit to Canada](#)

Archifau LIGC: [NLW MSS 4925-31A: John Orlando Parry Manuscripts](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 5595D: Mountain Ash Male Voice Choir's visit to America](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 5932A: Miscellanea](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 5940A: Miss Sparrow's sayings, &c.](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 6361D: Henry Blackwell: Geiriadur o enwau barddol, &c.](#)

Archifau LIGC:

Archifau LIGC: [NLW MS 6362A - Henry Blackwell: Llyfryddiaeth](#)

Archifau LIGC: [NLW MSS 9251-9277A: A Dictionary of Welsh Biography](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 9278A: A Bibliography of Welsh Americana](#)

A Bibliography of Welsh Americana ([NLW MS 9278](#)) (Aberystwyth 1942)

portread yn y *Troy Daily Times*, 21 Mawrth 1891

Dolenni Ychwanegol

VIAF: 19304952

Wikidata: Q20733138

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

[PDF](#) [Argraffu](#) [Cyfeirnodi](#)

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

 Glanu

Arddull APA

x

Davies, W. Ll., (1953). BLACKWELL, HENRY (1851 - 1928), llyfr-rwymwr, llyfr-werthwr, llyfrwydwr, a bywgraffyddwr. Y Bywgraffiadur Cymreig. Adferwyd 10 Tac 2024, o <https://bywgraffiadur.cymru/article/c-BLAC-HEN-1851>

[Copio i'r clipwyrdd](#)

Preifatrwydd a Chwcius
Hawlfraint
Y Prosiect
Cymorth
Cysylltu

LLGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Noddir gan
Llywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government